

Vaikutukset järvi- maisemaan ja rakennettuun kulttuuriympäristöön

**Härmälänranta II, asemakaavan
muutos. Kaava nro 8388**

29.4.2013

SISÄLLYSLUETTELO

<u>1.</u>	<u>Johdanto.....</u>	<u>2</u>
<u>2.</u>	<u>Järvimaisema.....</u>	<u>3</u>
	2.1 Järvimaiseman nykytila.....	3
	2.2 Kaavan vaikutukset järvimaisemaan.....	8
<u>3.</u>	<u>Rakennettu kulttuuriympäristö.....</u>	<u>10</u>
	3.1 Rakennetun kulttuuriympäristön nykytila.....	10
	3.2 Kaavan vaikutukset rak. kulttuuriympäristöön.....	12

1. Johdanto

Tämä selvitys on laadittu Härmälänranta II:n asemakaavan muutosta varten (kaava nro 8388, Entisen lentokonetehtaan alueen muuttaminen asuinkäyttöön). Selvityksessä on arvioitu nähtävillä olleen kaavaehdotuksen (24.10.2012, tark. 10.12.2012) vaikutuksia Pyhäjärven järvimaisemaan ja kaavamuutosalueen rakennettuun kulttuuriympäristöön seuraavasti:

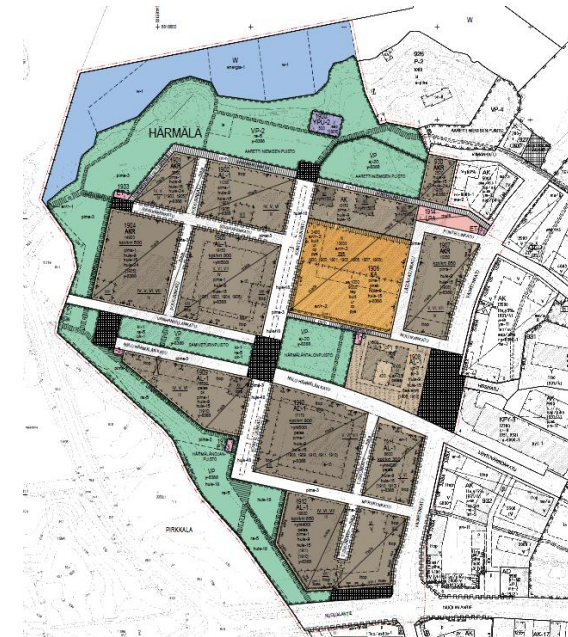
- Maisemallisia vaikutuksia Pyhäjärveltä päin eri etäisyyksiltä katsottaessa ja suhteessa Pyhäjärven nykyiseen kulttuurimaisemaan
- Vaikutuksia alueen tunnistettuihin rakennetun kulttuuriympäristön arvokohteisiin.

Selvityksen on laatinut arkkitehti, maisema-arkkitehti yo Sanna Karppinen A-Insinöörit Suunnittelu Oy:stä. Selvityksen havainnemateriaalin ovat tuottaneet BST-Arkkitehdit Oy, ruotsalainen arkkitehtitoimisto Tengbom ja A-Insinöörit Suunnittelu Oy. Kulttuuriympäristön arvokohteiden tunnistaminen ja luokittelu perustuu seuraaviin selvityksiin:

- Kalmar Industries Oy Ab. Härmälän teollisuusalueen asemakaavan muutos. Alueen rakennuskannan inventointi. Arkkitehtikonttori Petri Pussinen Oy. 9.11.2004.
- Kalmar Industries Oy Ab Härmälän tehdas. Rakennuskannan inventoinnin täydennys ja arviointi. Arkkitehtitoimisto Hanna Lyytinen Ky 2005.
- Härmälän läntinen teollisuusalue. Alueen rakennuskannan inventointi. KA & Koivikko Engineering, FMC Group.28.11.2011.
- Tampere, Härmälänrannan kantatehtaan ympäristön rakennusinventointi. Anna Lyyra-Seppänen, Pirkanmaan maakuntamuseo, Kulttuuriympäristöyksikkö. 2012.

Oikealla ylhäällä: Nähtävillä ollut asemakaavaehdotuksen kaavakartta 24.10.2012, tark. 10.12.2012. A-Insinöörit Suunnittelu Oy.

Oikealla alhaalla: Asemakaavaehdotuksen liitteenä ollut havainnekuva, 10.12.2012. BST-Arkkitehdit Oy.

2. Maisema

2.1 Järvimaiseman nykytila

Asemakaavamuutoksen alue sijaitsee Pyhäjärven etelärannalla. Alue rajoittuu pohjoisreunastaan Pyhäjärveen ja on siten osa järven rantamaisemaa.

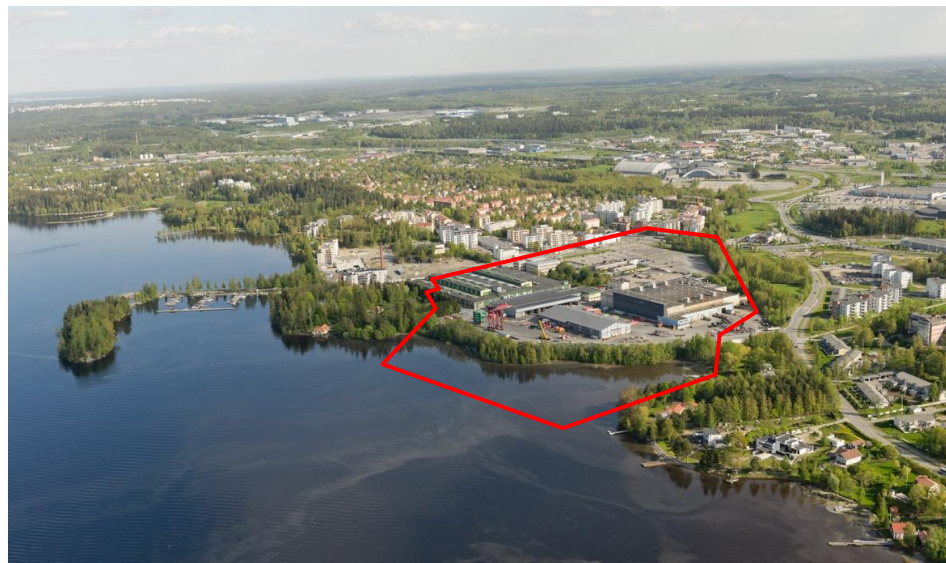
Pyhäjärven rannat ovat enimmäkseen puustoisia. Kaukomaisemassa rakennettuina alueina hahmottuvat Pyhäjärven Tampereen puolella järveltä käsin Ratinanrannan ja Pyykinin Trikoon kerrostaloalueet, pieni osa Vihilahtea, Tahmela ja Pispala. Keskustan piiput ja hotelli Ilves erottuvat yksittäisinä maamerkkirakennuksina tai -rakenteina. Tampereen puolella Pyhäjärven järvimaisemaan liittyy valtakunnallisesti arvokas Hatanpään kartanon alue ja arboretum ja maakunnallisesti arvokas Tahmelan alue (Pirkanmaan 1. maakuntakaava, 2009).

Pirkkalan rakentamisesta kaukomaisemassa erottuu etenkin rannan tuntumaan rakennettu Pikku-Venetsia sekä yksittäiset rantatonteille rakennetut omakotitalot. Myös Bauhausin pyloni näkyy järvelle. Pirkkalan puolella Pyhäjärven järvimaisemaan liittyy maakunnallisesti arvokas Nuolialan-Partolan kulttuurimaisema alue (Pirkanmaan 1. maakuntakaava, 2009).

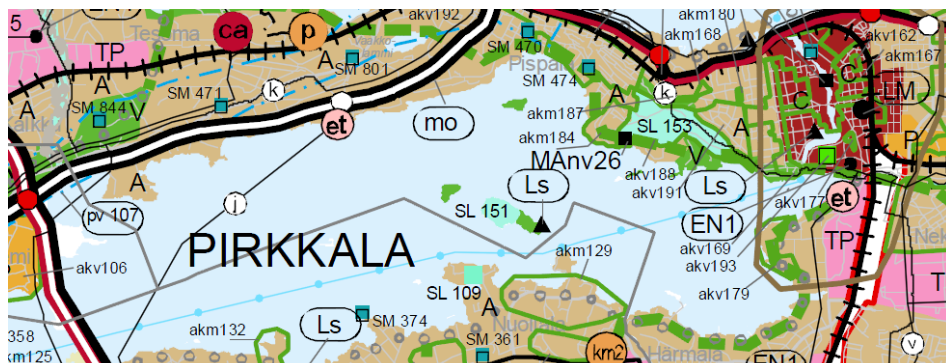
Asemakaavamuutosalueen lähimaisemassa puuston seasta erottuvat Härmälänranta I:n rannimmaisten rakennusten ylimmät kerrokset ja piippu, Kuuselan palvelukodin rakennukset, Härmälän leirintäalueen uimaranta, Härmälänrannan ja Härmälän venesatamat, Härmälänrannan kiitorata, Härmälän uimaranta, Fontellin huvilan rantasauna ja Pirkkalan puolella rantatonteille rakennettuja omakotitaloja ja niiden takaa entisen kenkätehtaan rakennuksia. Asemakaavamuutoksen alueesta näkyy nykyisellään järvelle tiheä rantapuusto, jonka ylle kohoaa teollisuustoimintaan liittyviä rakenteita. Teollisuusalueen pääosin hallimaiset rakennukset näkyvät järvelle vain vähän puuston takaa, mutta erottuvat kyllä vastarannalta Pyykinharjun ylärinteeltä.

Pyhäjärven rantaviivaa on kaavamuutosalueen kohdalla muokattu todennäköisesti ainakin rantaviivan itäosassa lahden kohdalla ja toisaalta lännessä

kohdalla, jossa Härmälänoja on viety putkeen. Sandbergin huvilan niemi on todennäköisesti kaavamuutosalueen alkuperäisimmän kaltaista rantaviivaa.

Alueen viistokuva luoteesta (2012, Skanska Oy). Suunnittelualueen likimääräinen rajaus merkitty punaisella.

Ote Pirkanmaan 1. maakuntakaavasta (2009). Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt merkitty tunnuksilla akv ja akm.

Pyhäjärven pohjoisrantaa Härmälänrannan edustalta järveltä kuvattuna. Rakennettuina alueina hahmottuvat erityisesti Ratinanrannan ja Pyynikin Triכון kerrostaloalueet. Tahmela ja Pispala eivät hahmotu näin kaukaa. Keskustan piiput ja hotelli Ilves erottuvat yksittäisinä maamerkkirakennuksina tai – rakenteina. Kuva vuodelta 2012.

Pirkkalan Pikku-Venetsiaa Härmälänrannan edustalta järveltä kuvattuna. Kuva vuodelta 2012.

Näkymä Ratinanrannasta Härmälänrannan suuntaan. Kuva vuodelta 2009 eli ennen Härmälänranta I:n rakentamista.

Näkymä Pyynikinharjulta Härmälänrannan suuntaan voimakkaasti zoomattuna. Härmälänrannasta erottuvat piippu, entisen Fontellin huvilan rantsauna ja yksi Cargotecin hallimaisista rakennuksista. Kuva vuodelta 2009 eli ennen Härmälänranta I:n rakentamista.

Näkymä järveltä Härmälärannan edustalta Härmälän leirintäalueen suuntaan. Rantamaisemassa erottuvat tästä katsottuna rakennettuina kohtina Härmälänranta I:n rannimmaisten rakennusten ylimmät kerrokset, Kuuselan palvelukodin rakennukset, Härmälän leirintäalueen uimaranta, Härmälän venesatama ja Härmälän uimaranta. Kuva vuodelta 2012.

Näkymä Hatanpäältä suunnittelualueen suuntaan. Hatanpään kartanon alue ja arboretum ovat valtakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä. Suunnittelualueen kohta ympyröity punaisella (Härmälänranta Urban Analysis. arkkitehtitoimisto Tengbom, 2011).

Näkymä järveltä asemakaavamuutosalueelle. Oikealla erottuu teollisuustoimintaan liittyviä rakenteita ja vasemmalla entisen Fontellin huvilan rantasauna. Kuva vuodelta 2012.

Näkymä järveltä Härmälänojan suulta länteen Pirkkalan puolelle. Rannassa on omakotitalontontteja. Kuva vuodelta 2012.

Näkymä järveltä asemakaavamuutosalueelle. Etualalla niemi, jossa Sandbergin huvila on sijainnut ja jonka rantaviiva on oletettavasti säilynyt alkuperäisimpänä asemakaavamuutosalueella. Kuva vuodelta 2012.

Näkymä järveltä asemakaavamuutosalueelle. Vasemmalla voimakkaasti pengerrettyä teollisuusalueen rantaa. Oikealla Härmälänojan suu. Kuva vuodelta 2012.

2.1 Kaavan vaikutukset järvimaisemaan

Pyhäjärven ranta on kaavassa merkitty rantapuistoksi (VP-2): ”Puisto tulee rakentaa ottaen huomioon alueen sijainti ja maisemallinen merkitys. Puistoon saa sijoittaa vesialueen virkistyskäyttöön liittyviä toimintoja.”

Pyhäjärven rannan muuttaminen julkiseksi, puistomaiseksi virkistysalueeksi edellyttää puuston harventamista. Rantapusikko muuttuu rakennetuksi ja hoidetuksi viheralueeksi. Puistorakentaminen edellyttäne rantaviivan ainakin osittaista käsittelyä. Rantareitin ja uimapaikan rakentaminen Pyhäjärven rantaan saattavat vaatia rannan täyttämistä.

Arvio Härmälänranta II:n uudisrakentamisen näkymisestä Pyhäjärvelle ja sen rannoille. Maisemallinen vaikutusalue on merkitty harmaalla ja se kuvaa Härmälänrannan näkymistä rantaviivan tasosta. Härmälänrannan uudisrakentaminen tulee todennäköisesti erottumaan myös esimerkiksi Pyynikinharjulta Pyhäjärven yli katsottaessa.

Pyhäjärveltä katsottuna alueen maisemakuva muuttuu myös nykyistä useampikerroksisen rakentamisen myötä. Alueen korkeimmat rakennukset ovat 12-kerroksisia, mikä vastaa Härmälänranta I:n alueen mäen päällä olevien korkeimpien rakennusten korkeusasemaa. Rannimpana sijaitsevista rakennuksista korkeimmat tulevat todennäköisesti näkymään rantapuuston takaakin etupäässä Pyynikin ja Hatanpään rannoille sekä niiden ja Härmälänrannan väliselle vesialueelle. Hyhkyy ja Raholaankin Härmälänranta periaatteessa näkyy, mutta etäisyys on jo niin suuri, ettei Härmälänrannan rakentamisella voida arvioida olevan Länsi-Tampereella vaikutusta Pyhäjärven ranta- ja järvi-maisemaan.

Etäisyys valtakunnallisesti arvokkaaseen Hatanpään kartanon alueeseen ja arboretumiin on niin suuri, ettei Härmälänrannan rakentamisella voida arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia Hatanpään kulttuuriympäristöarvoihin. Tahmelan maakunnallisesti arvokkailta kulttuuriympäristöltä ei enimmäkseen näy Härmälänrannan alueelle. Pirkkalan Nuolialan-Partolan maakunnallisesti arvokkaan kulttuuriympäristön arvoihin Härmälänrannan rakentamisella ei voida arvioida olevan vaikutusta, koska alueen ranta on jo pitkälti rakentunut Pikku-Venetsiaksi.

Havainnekuva Härmälänranta II:n mahdollisesta massoitelusta luoteesta katsottuna. Kuva arkkitehtitoimisto Tengbom, 2012.

Havainnekuva Härmälänranta II:n mahdollisesta massoitelusta pohjoisesta järveltä katsottuna. Kuva BST-Arkkitehdit Oy, 2012.

3. Rakennettu kulttuuriympäristö

3.1 Rakennetun kulttuuriympäristön nykytila

Kaavamuutosalueen tunnistetut rakennetun kulttuuriympäristön arvokohteet ovat:

- Kantatehdas (rak. 1933–36) on rakennusteknisesti ja historiallisesti arvokas. Rakennus on arvioitu kuuluvan luokkaan 1 (säilytettävä, Lyyra-Seppänen 2012). Tehdasrakennus on ollut pohjamuodoltaan alun perin E-kirjaimen muotoinen. Rakennussiipien väliset valopihhat on rakennettu umpeen 1950-luvulla ja julkisivujen suuret ikkunapinnat korvattu paroc-elementeillä 1990-luvulla. Rakennuksen säilytettäviä piirteitä ovat mm. rakenneperiaate, betoniportaikot, julkisivujäsentely ja ainakin osittain avara tilajako.

Kantatehtaan eteläjulkisivua ja liittyminen englantilaisen puiston ja hallintorakennuksen muodostamaan miljöölliseen kokonaisuuteen.

- Hallintorakennuksella (rak. 1936, 1938, 1942) on muutoksista huolimatta edelleen huomattavaa kaupunkikuvallista ja arkkitehtonista ar-

voa. Rakennus on arvioitu kuuluvan luokkaan 1 (säilytettävä, Lyyra-Seppänen 2012). Rakennuksen puhtaslinjainen funktiasu menetettiin 1940-luvun laajennuksessa, jolloin rakennuksesta tehtiin pohjamuodoltaan U-kirjaimen muotoinen. Vuonna 1961 sisäpihalle rakennettiin yksikerroksinen toimistotila. Rakennuksen sisätiloissa on kellarikerrosta lukuun ottamatta jäljellä paljon alkuperäisiä rakennusosia ja tunnelmaa. Rakennuksen säilytettäviä piirteitä ovat mm. rakennusmasaan, julkisivuihin ja sisätilojen ominaispiirteet.

Hallintorakennus kaakosta kuvattuna.

- Atk-talo (rak. 1933) on kaupunkikuvallisesti ja historiallisesti arvokas. Rakennuksella on lisäksi kulttuurihistoriallista arvoa osana puolustusvoimien ilmavoimien aluetta. Atk-talo on arvioitu kuuluvan luokkaan 3 (säilyttäminen ei välttämätöntä, Lyyra-Seppänen 2012). Rakennus on rakennettu alun perin henkilökunnan asuinrakennukseksi. Vuonna 1944 sitä korotettiin kaksikerroksiseksi ja alakerta muutettiin terveysasemaksi yläkerran jäädessä asuinkäyttöön. Vuonna 1985 ensimmäisen kerroksen ikkunat muurattiin umpeen. Rakennuksen säilytettäviä piirteitä ovat mm. porraskäytävät ja toisen kerroksen asuntomainen huonejärjestys.

Atk-talo lounaasta kuvattuna.

- Hallintorakennuksen vieressä sijaitseva englantilainen puisto. Englantilaisessa puistossa on vielä jäljellä alkuperäisiä puistokäytäviä ja puita. Puisto on arvioitu maisemallisten ja historiallisten arvojen perusteella kuuluvan luokkaan 2 (säilytettävä, Lyyra-Seppänen 2012).

Englantilaista puistoa vanhoine puineen. Taustalla suihkulähde.

- Kantatehtaan pohjoispuolella sijaitseva omenapuutarha. Omenapuutarha on aikoinaan liittynyt Fontellin huvilan puutarhaan. Kaavamuu-
tosalueen koillis/pohjoispuolella sijainneesta huvilasta on jäljellä saunarakennus, piharakennuksia sekä puutarhaa. Päärakennus on puretu ja sen tilalle on rakennettu funktionalistinen asuin- ja edustusrakennus 1938. Omenapuutarhaa ei ole inventoitu, vaan tahto sen säilyttämisestä on syntynyt kaavaprosessin aikana osana alueen miljööllistä tavoiteasetantaa.

Omenapuutarhaa koillisesta kuvattuna. Taustalla teollisuusalueen huvila-alueesta erottava kuusiaita.

3.2 Kaavan vaikutukset rakennettuun kulttuuriympäristöön

Sekä teollisen että huvila-ajan kulttuuriperinnön ympäristö muuttuu jälleen kerran alueen käyttötarkoituksen muuttuessa. Tampereen historiallisesti merkittävä teollisuusalue katoaa ja tilalle rakentuu asuinalue. Alueen mittakaava ja tilallisuus muuttuvat merkittävästi kerroslukujen kasvun ja korttelien eriaistisen avautumisen myötä. Toisaalta alueen muuttuminen asuinkäyttöön luo uusia vanhojen rakennusten ja viherympäristöjen ylläpitoon ja hoitoon liittyviä mahdollisuuksia, tarpeita ja haasteita. Säilytettävistä rakennuksista, puistoista ja rakenteista tulee identiteettitekiäjäitä uudelle asuinalueelle.

Uusien rakennusten arkkitehtuurissa on jossain määrin samoja piirteitä kuin alueella säilyneissä rakennuksissa (selkeä muodonanto, hillitty julkisivusommitelu, osa rakennuksista vaaleiksi rapattuja). Toisaalta rakennuksista muodostuu säilyvästä rakennuskannasta erilliset, itsenäiset korttelikonaisuutensa ja alueelle rakentuu uusi ajallinen kerros.

Alla on eritelty tarkemmin kaavan vaikutuksia yksittäisiin alueelta tunnistettuihin rakennetun kulttuuriympäristön arvokohteisiin.

Hallintorakennus (pääkonttori)

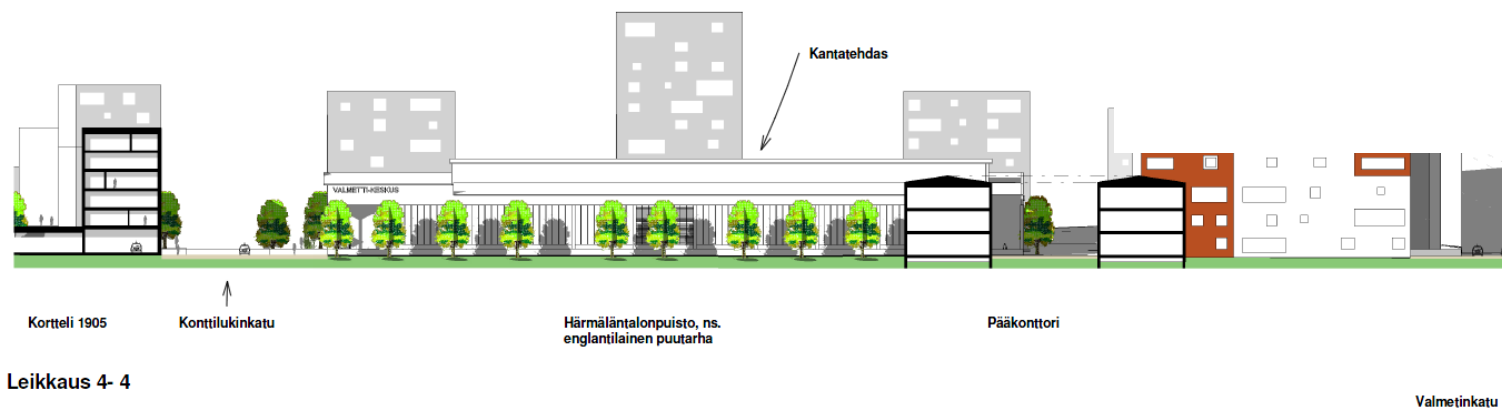
Kaavalla säilytetään hallintorakennus ja sen kulttuuriympäristöarvoja sekä pihapiirin ominaispiirteitä. Korttelialueen käyttötarkoitus muuttuu asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi. Hallintorakennuksen vanhin osa eli ns. u-muoto on kaavassa merkitty rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaaksi sekä kaupunkikuvan säilymisen kannalta tärkeäksi rakennukseksi, jota ei saa purkaa (sr-33). Lisäksi määrätään, että ”Rakennuksessa saadaan kerrosalaan kuulumattomia tiloja muuttaa kerrosalaan laskettaviksi tiloiksi riippumatta siitä, mitä asemakaavassa on määrätty tontin tai rakennusalan enimmäiskerrosalasta. Rakennuksessa suoritettavien korjaus- ja muutostöiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen kaupunkikuvan kannalta merkittävä

luonne säilyy. Korjaus- ja muutostöillä ei saa turmella rakennuksen rakennustaiteellisia ja kulttuurihistoriallisia arvoja.”

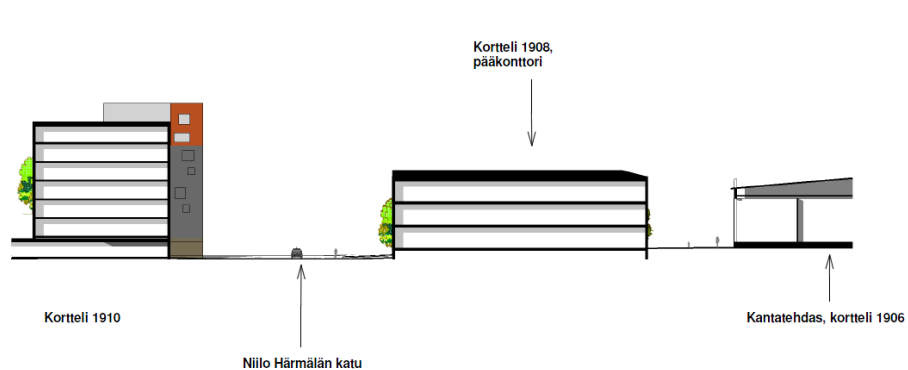
Hallintorakennuksen säilytettävän rakennuksen rakennusala on rajattu sen ulkoseinien ulkopintojen mukaan ja rakennusalan rakennusoikeudeksi on osoitettu rakennuksen nykyinen kerrosala (4100 kem²) ja kerrosluku (III). Sakaroiden väliselle, 1960-luvulla rakennetulle osalle on merkitty sen nykyinen rakennusala, rakennusoikeus (420 kem²) ja kerrosluku (I). Lisäksi rakennuksen pohjoispuolelle on merkitty kolme pientä laajentumisvaraa (yhteensä 520 kem²) rakennuksen mahdollisen käyttötarkoituksen muutoksen vaatimille toimintoille: läntisin ja eteläisin kolmikerroksiseksi mahdollisia hissikuiluja ja porashuoneita varten ja koillisin yksikerroksiseksi lastauslaituri- tai muille toimintoille. Kaavassa määrätään, että hallintorakennukseen liittyvä uudisrakentaminen tulee julkisivumateriaaleiltaan ja julkisivujen rakennustaiteelliselta käsitteilyltään sopeutua ympäröiviin rakennuksiin ja korttelikonaisuuteen (ym-7). Korttelin itä- ja eteläosat on merkitty istutettaviksi alueen osiksi Sisunaukion ja Niilo Härmälän kadun viihtyisyyden lisäämiseksi. Ne on istutettava alueen käytön vaatimalla tavalla ottaen huomioon korttelialueen ja sitä ympäröivien alueiden kaupunkikuvallinen merkitys (sj-3). Korttelialueen rakentamisen tavasta on ohjeistettu lisäksi kaavan liitteenä olevissa rakentamistapaohjeissa.

Hallintorakennuksen luoteispuolelle, vähintään kahdeksan metrin päähän hallintorakennuksesta, on kaavassa osoitettu yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien rakennusten ja laitosten korttelialue (ET-3), jolle saa rakentaa kerrosalaltaan enintään 30 m²:n suuruisen muuntamorakennuksen. Hallintorakennuksen koillis- ja eteläpuolelle 20–40 metrin päähän on kaavassa osoitettu uusia asuinkortteleita. Asuinkortteleiden rakennusten kerrosluvut vaihtelevat välillä II-VII. Hallintorakennuksen sijainti alueen sisääntulon kohdalla sekä liittyminen Sisunaukioon ja sen kautta kaupunkikuvallisesti muuhun alueen vanhaan rakennuskantaan auttaa kuitenkin säilyttämään hallintorakennuksen kaupunkikuvallista asemaa. Samaa tavoitetta palvelee myös rakennuksen ympäristön tilallinen väljyys katujen, puiston, aukion ja oman pihapiirin ansiosta.

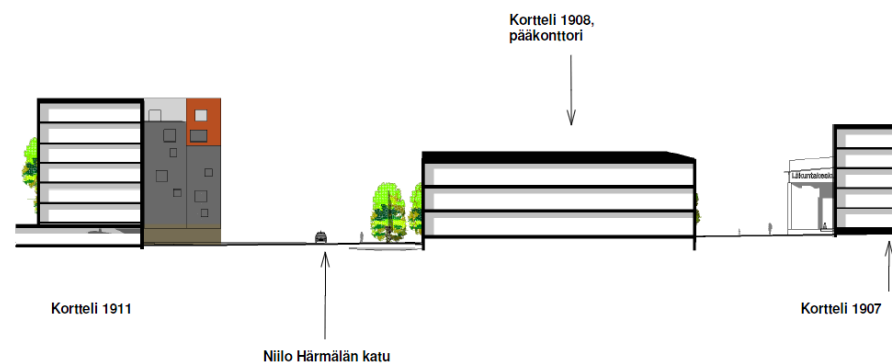
Alla asemakaavamuutoksen ehdotusvaiheen havainnekuvan pohjalta laadittuja leikkauspiirroksia, joista käy ilmi mm. uudisrakentamisen suhde hallintorakennukseen (pääkonttoriin), sekä kantatehtaaseen ja Härmäläntalonpuistoon (ns. englantilaiseen puistoon). Kuvat BST-Arkkihtehdit Oy.

Leikkaus 4-4

Leikkaus 6-6

Leikkaus 7-7

Kantatehdas

Kaavalla säilytetään osa kantatehtaan rakennuksesta sekä sen kulttuuriympäristöarvoja. Korttelialueen käyttötarkoitus muuttuu liike-, toimisto- ja asuinrakennusten korttelialueeksi, jolla sallitaan monipuolisesti myös muita toimintoja. Säilytettävä keskiosa muutetaan pysäköintihalliksi. Kantatehtaasta säilytetään eriasteisesti sen lounaisosa, joka on osa rakennuksen vanhinta 1930-luvun osaa ja joka sijaitsee kaupunkikuvallisesti keskeisesti kokoojakatujen, hallintorakennuksen ja Härmäläntalonpuiston tuntumassa. Osa rakennuksen etelä- ja länsijulkisivuista on merkitty säilytettäväksi (ju/s-1) ja rakennuksen säilyvän eteläosan kerros-luku nykyisenä säilytettäväksi (II). Kantatehtaan pohjoisin ja itäisin osa puretaan. Rakennuksen keskiosan julkisivuihin sallitaan tehtävän muutoksia ja kerros-lukua korotettavan nykyisestä kahdesta kolmeen kerrokseen. Koko säilyvällä kantatehtaan alueella katettua sisäpihaa lukuun ottamatta tulee säilyttää historiallisesti tärkeä pilari-palkkirakenne (sr/r-2). Korttelialueen rakentamisen tavasta on ohjeistettu lisäksi kaavan liitteenä olevissa rakentamistapaohjeissa.

Kantatehtaan ympärille rakentuu asuinkortteleita (AKR, AK, AL-1), joiden kerskorkeudet vaihtelevat viidestä kahteentoista. Rakennuksen pohjoispuoliset pistetalot (VII-XII kerrosta) sijaitsevat lähimmillään noin 20 metrin päässä kantatehtaan pohjoisjulkisivusta. Nykyistä korkeamman rakentamisen myötä kantatehtaan kaupunkikuvallinen asema muuttuu. Kantatehtaan etelä- ja länsipuolen kulkuväylien leveydet säilyvät Konttilukinkatuna ja Rollikanpolkuna lähes ennallaan. Rollikankadulla on sallittu kävelyn ja pyöräilyn lisäksi vain huoltoajo, minkä ansiosta kantatehdas on mahdollista kytkeä tiiviimmin Härmäläntalonpuistoon (englantilainen puisto) ja hallintorakennukseen. Tarkoituksena on, että kantatehtaasta, hallintorakennuksesta ja Härmäläntalonpuistosta muodostuu yksi kaupunkikuvallinen ja toiminnallinen kokonaisuus.

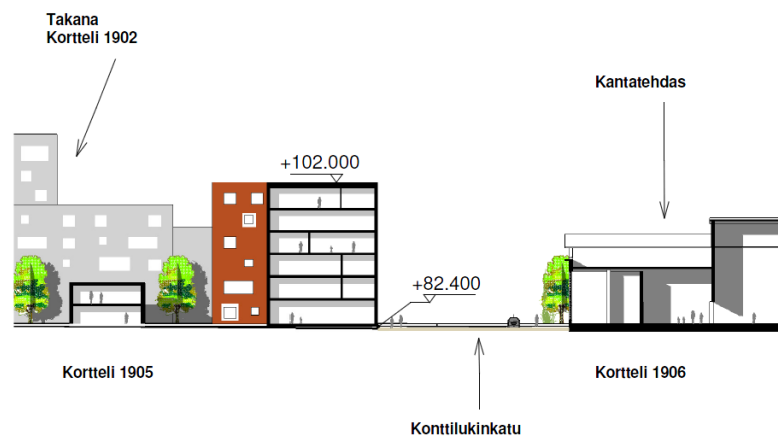
Atk-talo

Atk-talon paikalle on kaavassa merkitty katu- ja puistoaluetta eli atk-talo puretaan kaavan toteuttamisen myötä.

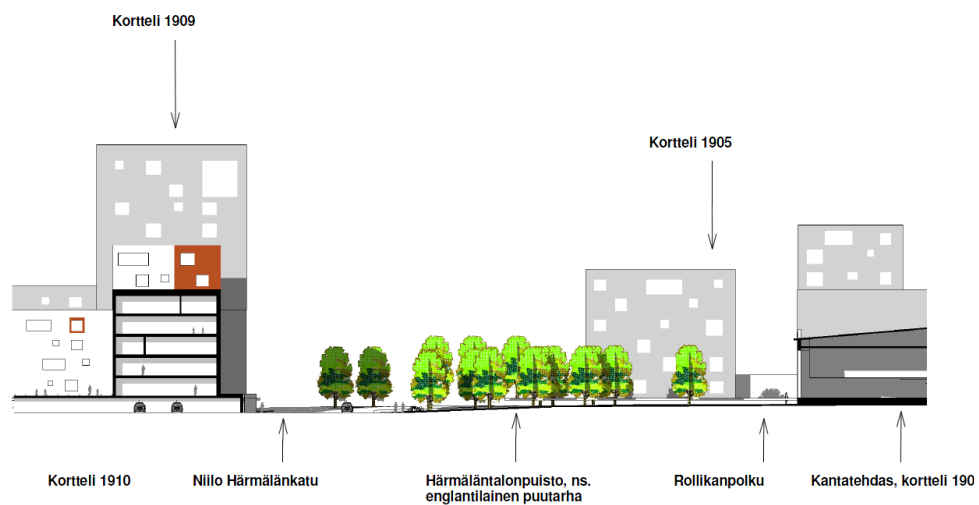
Englantilainen puisto (kaavassa Härmäläntalonpuisto)

Englantilainen puisto eli Härmäläntalonpuisto on kaavassa merkitty kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvan kannalta tärkeäksi alueeksi, joka on muutostöiden yhteydessä pyrittävä kunnostamaan entistään (sj-20). Puiston säilytettävistä piirteistä ja restauroinnin tavoitteista on ohjeistettu kaavan liitteenä olevissa rakentamistapaohjeissa. Puisto on rajattu nykyistä miljööllistä rajaa noudattaen. Puistoalueella ei ole rakennusoikeutta.

Englantilaisen puiston itäpuolella oleva hallintorakennus ja pohjoispuolella oleva kantatehtaan rakennus säilyvät puiston puoleisilta julkisivuiltaan pitkälti ennallaan, joten puistoa ympäröivä miljöö pysyy näiltä osin pitkälti ennallaan. Rollikankadun muuttaminen kävely- ja pyöräilypainotteiseksi parantaa mahdollisuuksia kytkeä kantatehdas ja puisto tiiviimmin toisiinsa sekä toiminnallisesti että kaupunkikuvallisesti. Puiston etelä- ja länsipuoliset kulkuväylät muuttuvat kaduiksi linjausten säilyessä pääosin ennallaan. Puiston länsi- ja eteläpuolelle 16–22 metrin päähän puistosta rakentuu uusia asuinkortteleita (AL-1, kerskorkeudet V-VII). Nykyistä korkeamman rakentamisen myötä puiston maisemallinen asema muuttuu. Härmäläntalonpuiston länsipuolelle rakentuu Samiveturinpuisto, jonka kautta Härmäläntalonpuisto kytkeytyy laajempaan viherverkkoon.

Leikkaus 3-3

Leikkaus 5-5

A-Insinöörit Suunnittelu Oy
Tampereen kaupunki

Asemakaavamuutoksen ehdotusvaiheen havainnekuvan pohjalta laadittuja leikkauspiirroksia, joista käy ilmi mm. uudisrakentamisen suhde kantatehdaseen ja Härmäläntalonpuistoon (ns. englantilaiseen puistoon).
Kuvat BST-Arkkitehdit Ov.

Maisema- ja kulttuuriympäristövaikutusten arviointi
Härmälänranta II, asemakaavan muutos. Kaava nro 8388

Omenapuutarha (kaavassa osa Aaretti Niemisen puistoa)

Aaretti Niemisen puiston osana oleva omenapuutarha on kaavassa merkitty kulttuurihistoriallisesti ja kaupunkikuvan kannalta tärkeäksi alueeksi, joka on muutostöiden yhteydessä pyrittävä kunnostamaan entistään (sj-20). Puiston säilytettävistä piirteistä ja restauroinnin tavoitteista on ohjeistettu kaavan liitteenä olevissa rakentamistapaohjeissa. Puisto on rajattu pääosin nykyistä miljööllistä rajaa noudattaen.

Puistoalueella ei ole rakennusoikeutta. Puiston pohjoispuolitse on osoitettu uusi, seudulliseen Pyhäjärven rantareittiin kuuluva kävelyn ja pyöräilyn reitti. Puiston miljööllinen yhteys Fontellin huvilan pihapiiriin säilynee muutoin pitkälti ennallaan. Puiston luoteispuolelle on osoitettu yleisten tai yksityisten palvelurakennusten korttelialue (YPU-2) urheilu- ja liikuntapalveluille tai niihin liittyville ravitsemuspalveluille. Puiston itäosaan rajautuu uusi, enintään kuusikerroksinen asuinkortteli. Puiston eteläpuolelle on osoitettu uusi kävelyn ja pyöräilyn reitti ja sen eteläpuolelle, noin kuuden metrin päähän puistosta, kolmen VII-XII -kerroksisen pistetalon korttelialue (AK). Nykyistä korkeamman rakentamisen myötä puiston maisemallinen asema muuttuu.

Seuraavalla sivulla leikkauspiirroksia uudisrakentamisen suhteesta mm. omenapuutarhaan.

Asemakaavamuutoksen ehdotusvaiheen havainnekuvan pohjalta laadittuja leikkauspiirroksia, joista käy ilmi mm. uudisrakentamisen suhde kantatehtaaseen ja Aaretti Niemisen puistoon (osin aikoinaan Fontellin huvilan pihapiiriin liittynyt ns. omenapuutarha). Kuvat BST-Arkitehdit Oy.

